معارف

هفته نامه

اوونیزه

۱۳۹۷ له معارفه د ملاتړ کال

سرمایه گزاری در معارف، سرمایه گزاری بر آیندهٔ کشور است

د پوهنې وزارت خبري، ادبي او ټولنیزه خپرونه

سال تاسیس ۱۳۸۱ شماره مسلسل ۲۳۸ ماه سنبله سال ۱۳۹۷

په نړدې راتلونکي کې به د پوهنې عالي غونډه جوړه شي

ټاکل شوې په نژدې راتلونکي کې د ښوونې او روزنې په برخه کې شته ستونزو او مشکلاتو ته د حل لارو چارو د لټولو په موخه د پوهنې عالي غونډه جوړه شي د پوهنې وزارت سرپرست ډاکټر محمد میرویس بلخي د پوهنې په برخه کې د نړیوال بانک له عملیاتي مدیر Cristian Aedo سره په لیدنه کې د یادې...

کمک نزدیک به ۵۰ میلیون افغانی از سوی شهروندان و حامیان معارف

شهروندان، نهادها و اعضای شماری از شوراهای مردمی در پنج ماه نخست امسال که بنام سال حمایت از معارف نامگذاری شده است مبلغ (۴۹۳۱۴۹۴۱) افغانی برای توسعه روند معارف کمک کرده اند.

محترم دوکتور محمد میرویس بلخی سرپرست وزارت معارف با ابراز سپاسگزاری از افراد ونهادهای های کمک کننده با معارف تاکید ورزید که:" از سال معارف به دهه معارف گذار خواهیم کرد و یک دهه در افغانستان برای توسعه معارف اختصاص خواهد یافت."

به گفته سرپرست وزارت معارف هیچ عاملی بهتر از معارف در سازندگی افغانستان نمی تواند مؤثر

تمام شودسرپرست وزات معارف افزود که :" حاضر است برای رشد و توسعه معارف کشور گدایی کند و گدایی برای رسیدن به این هدف بزرگ خالی از هرگونه عیب است.

آقای بلخی هم چنان افزود که، برای ساختن نظام معارف در کشور و توسعه این روند به حشر عمومی نیاز است و رشد معارف بدون حمایت گسترده شهروندان دشوار خواهد بود این کمک ها در حالی به معارف کشور صورت می گیرد که رییس جمهور محمد اشرف غنی سال جاری خورشیدی را سال حمایت از معارف نامگذاری کرد.

سپس دوکتور ضمیر گوارا رییس معارف شهر کابل در برنامه تقدیر از حامیان معارف گفت: در این مدت مبلغ (۱۱۶۹۰۰) دالر امریکایی نیز از سوی شهروندان، نهادها و اعضای شوراها با معارف مساعدت شده است...

ص۲

پکتیا کې د ۱۶ ښوونځیو د بیارغونې چارې پیل شوې

د پکتیا په مرکز ګردېز ښار او ولسوالیو کې د ۸ میلیون افغانیو په ارزښت د ۱۶ ښوونځیو د ترمیم او بیا رغونې چارې پیل شوې.

دغه ښوونځي د مرکز ګردېز، زرمت، ښواک، ګردې څېړۍ، وزې ځدراڼ، ډنډپټان، جاني خېلو او څمکنی ولسوالیو اړوند دي، چې د روان ښوونیز کال تر پایه به یې د جوړونې چارې بشپړې شي.

د یاد ولایت د پوهنې رییس استاد کوچی ځاځی وایي، چې د زده کوونکو لپاره د یو مناسب ښوونیز چاپیریال د برابرولو په موخه یې د یادو ښوونځیو د ترمیم چارې پیل کړې او ډاډ ورکوي، چې په ښه کیفیت به تر سره شي . نوموړي زیاته کړه، په دې ترمیماتو کې مو هغه ښوونځي چې ډېر تخریب شوي نیولي دي او هڅه کوو؛ نورو ښوونځیو ته هم دغه لړۍ وغځوو. هغه ولسونو ته ډاډ ورکړ، چې اولادونو ته به یې مناسب ښوونیز چاپېریاَل او د باکیفیته زده کړو اسانتیاوې برابر کړي.

سرمقاله:

سوکالي او سمسور تیا په پوهه تر لاسه کیږي

له تیرو نږدی څلویښتو کلونو را پدیخوا زموږ ګران هیواد کې د جګړې اوربل دی.

یادې ناروا نا مشروع او تپل شوې نیابتي جګـړې، زمـوږ د هیـواد اقتصادي، فرهنګـي او سیاسـي ډګرونـه زیـانمن کـړي دي او د دغو برخـو رغـول زمـوږ ډیـر کـار او زحمـت تـه اړتیـا لـري پـه اوسـنیو شـرایطوکې زمـوړد ټـولنې د منـور قشـراو درنواسـتادانو او ښـوونکودنده او مسوولیت ترهغه هم زیات اومهم دی لکـه کـوم چـې فکریـې کیـږي دپـوهنی وزارت مشـرتابه دشـته امکانـاتو څخـه پـه اعظیمـی کـار اخسـتنې هڅـه کـوی چـې دپورتنیـو تشـود ډکولولپـاره ټـول امکانـات پـه کـار واچـوی څوهیـواد دژوندانـه لـه اوسـینی پـړاو څخـه و باسـي او خپـل اصـلی مسـیرته یـې سـم کـړي نـو ریښـتیا خبـره داده چـې لـه یـولاس څخـه ټـک نـه خیـژي پکـارده چـې زموږمینـدی ، پلرونـه ، درانـه اسـتادان معلمـان او دهیـواد نـور منسـوبین او دغه شان ملی سوداګر او پانګه والـ (هغـوی چـې دخپـل هیـواد لـه سمسـورتیا او روښـانه راتلـونکی سـره مینـه لـری) بایـد پـدی ملی کـاروان کـې چـې د هیـواد د راتلـونکي نسـل سـالمه روزنـه او پالنـه ده خپلـې مرسـتې ونـه سپموي او پـه خپلـووطن پرسـتانه مرسـتو سـره د خپـل هیـواد دپـوهنې بـڼ سمسـور اودیـو آزاد ، خپلـواك اوغوړیـدلی هیـواد پـه لـور خپـل رسـالتمند ګامونـه اوچـت کـړي افغانسـتان د ټولـو وروڼـو ملتونـو، قومونـو او قبـایلو کـډ او تـاریخي کـور دی او سمسـورتیا او آبـادول یـې دهـر وګـړی دنـده او مسـوولیت دی، که هر یو زموږ له خپله کوره پیـل و کـړو او د خپلـو ماشـومانو ښـوونې او روزنـې تـه پاملرنـه وکـړو، فکر کـوم چـې دستونزې اصلي بنیاد او بنسـټ مـو مونـدلی دی او کـه یـوازې ښـوونځي تـه دخپـل ماشـوم لیـږل پـه ځـان ومنـو ، نـو څرګنـده خبره ده چې...

ص۲

سرپرست وزارت معارف ازمکتب قاری عبدالله دیدن نمودند

ص۴

د پوهنې سرپرست وزیر د مراجعینو د ستونزو او مشکلاتو پر حل ټینګار وکړ

ص۴

زابل او فراه کې خلک هڅول کیږي چې خپل ماشومان ښوونځیو کې شامل کړي

ص۴

پروان کې د یو ښوونځي نوې ودانۍ پرانیستل شوه

د پروان ولایت د صادقي عالي لیسې نوې جوړه شوې ودانۍ د یو لړ ځانګړو مراسمو په ترځ کې پرانیستل شوه . د یاد ولایت د پوهنې رییس عبدالظهور حکیم د زده کوونکو لپاره د خوندي درسي چاپیریال د رامنځ ته کولو په برخه کې د یادې ودانۍ پرانیستل یو لوی ګام وباله او د ښوونځي له اداري او د سیمې له اوسېدونکو یې وغوښتل، چې ساتنې ته یې جدي پاملرنه وکړي. د یاد ښوونځي نوې ودانۍ ۱۶ درسي ټولګي، ۴ اداري خونې، د اوبو څښلو ځاه، د زده کوونکو لپاره ۳۲۰ پایې مېزونه او څوکۍ او نورې اړوندې ټولې آسانتیاوې لري. دغه ودانۍ د لسو کاري میاشتو په موده کې په پاخه او اساسي ډول په دو پوړونو کې جوړې شوې ده.د یاد ښوونځي پر نوې ودانۍ شاوخوا ۳۵۰ زره امریکایي ډالره لګښت راغلی، چې د UONPS له لوري ورکړل شوي دي. په دې ټراو جوړو شویو مراسمو کې د پروان والي فضل الدین عیار، د پوهنې رییس عبدالظهور حکیم، د ولایتي شورا یو شمېر غړو، قومي مشرانو، ښوونکو او زده کوونکو برخه لرله.

سرمقاله:

خپلواکي ګټل اوساتل...

دخپلو اولادونو په ښوونه او روزنه کې مو هغه څه نه دي کړي چې د ښو پایلو انتظارېې وباسو. پوهنې وزارت تر بل هروخت زیات دې ټکي ته پام کوي چې په هیواد کې د ښوونیز نظام ستنې پیاوړې کړي او هغه څه تر سره کړي کوم چې د نړۍ په ډېرو هیوادونو کې د معارف په اړه ترسره شوي دي او د پوهنې وزارت به خپلې هڅې نورې هم لا ګړندۍ کړي ترڅو د مسلکی ښوونکو د کمبود ستونزه، ټیټ ظرفیت، د ښوونځیو لپاره دودانیو نشتوالی، امنیت، سالم چاپیریال، فرهنګی او کلتوري ستونزې او په سلهاوو نور داسې موارد چې د ننی نړۍ دیو زده کوونکي لپاره ضرورت دې حل کړي د د وطن د بچیانو لپاره داسې زمینه برابره کړي چې دوی وکولای شي په آرام فکر سره خپلو درسونو ته ادامه ورکړي او د یو آباد سمسور او غوړیدلي هیواد د پرمختګ لامل شي او لرې به نه وي چې موږ دغې سترې موخې ته ورسیږو.

د لومړي مخ پاتې

په نږدې راتلونکي کې...

غونډې د جوړیدو یادونه وکړه او زیاته یې کړه، چې په دې غونډه کې به د پوهنې وضعیت د ښه والي او په دې برخه کې شته ستونزو او ننګونو ته د حل عملي لارې چارې ولټول شي ښاغلي بلخي وویل، اوسمهال په ټول هیواد کې ۵۲ زره ښوونکو ته اړتیا لیدل کېږي او هر کال هیواد ته د کډوالو له بېرته راستنېدو سره ښوونیزو خدمتونو ته د لاسرسي غوښتنې ډېرېږي.

نوموړي ناامنی د ښوونیز نظام د ودې او پراختیا پر وړاندې تر ټولو جدي ننګونه وبلله، زیاته یې کړه، امنیتي ستونزې سبب شوي، چې د یو شمېر ښوونځیو دروازې د زده کوونکو پرمخ وتړل شي. د پوهنې د سرپرست وزیر په وینا، چې یوازې په غزني کې د وروستیو ناامنیو له کبله شاوخوا ۳۰ بابه ښوونځیو ته په یو ډول نه یو ډول زیان رسېدلی دی د پوهنې په برخه کې د نړیوال بانک عملیاتي مدیر ښاغلي Cristian Aedo د پوهنې د کیفیت ښه والی مهم وباله او ټینګار یې وکړ، چې د پوهنې په عالي غونډه کې به د ښوونکو د ظرفیتونو د لوړولو او یو شمېر نورو مهمو مسایلو په تړاو بحث او خبرې اترې وشي.

بقیه صفحه اول

کمک نزدیک به ۵۰ میلیون...

به گفته رییس معارف شهر ۴۷ نهاد، شوراها و نیز شهروندان در پنج ماه نخست امسال برای برچیدن بخشی از مشکلات معارف وارد اقدام شده اند و رشد و توسعه معارف در کشور نیاز به همکاری هرچه بیشتر شهروندان، نهادها و تجار ملی را دارد.

قرار است از پول های مساعدت شده توسط مردم در بخش رشد و توسعه معارف کشور استفاده شود. در این برنامه آنعده از شهروندان، مسوولان نهادها و شوراها که برای توسعه معارف مساعدت کرده اند از سوی رهبری وزارت معارف تقدیر شدند.

ارزګان به د ۶ زره ښوونځیو د جوړولو په پروګرام کې شامل شي

د پوهنې سرپرست وزیر ښاغلي ډاکټر محمد میرویس بلخي د ارزګان له والي محمد شفیق اسدالله سعید سره په لیدنه کې ټینګار وکړ، چې ارزګان به د ۶ زره ښوونځیو د جوړولو په پروګرام کې شامل کړي.

د پوهنې د سرپرست وزیر په وینا، چې ډېر ژر به د ارزګان د پوهنې په برخه کې د شته ستونزو د حل لپاره یاد ولایت ته سفر وکړي او د ښوونکو د ظرفیتونو لوړېدو ته به یې هم جدي پاملرنه وشي.

ښاغلي بلخي زیاته کړه، پوهنې وزارت لرې پرتو سیمو ته د ښوونکو د ورتګ لپاره ځانګړي امتیازات په پام کې نیولي او له دې لارې هڅه کوي، چې مسلکي او باتجربه ښوونکي یادو سیمو ته ولیږي .

خلاصه گزارش شش ماه اول سال ۱۳۹۷ وزارت معارف

وزارت معارف برای بدست آوردن اهداف دراز مدت خود پلان‌های استراتیژیک را آماده کرده و طی سال‌های گذشته عملی نموده است که از این میان پلان استراتیژیک اول و دوم وزارت معارف عملی شده و کار روی عملی سازی پلان سوم جریان دارد.پلان سوم استراتیژیک وزارت معارف برای سالهای ۱۳۹۶_۱۴۰۰ در سه بخش (کیفیت و مرتبط بودن، دسترسی متوازن و مدیریت شفاف و پاسخگو) ترتیب شده و در حال عملی سازی است.

برای بهتر شدن کیفیت تعلیمات عمومی در مکاتب کشور کار روی تجدید نصاب تعلیمی آغاز شده که خوشبختانه در اثر تلاش مسوولان بخش نصاب، چهارچوب نصاب از صنف اول الی دوازدهم تکمیل شده اما کار روی مسوده‌ی مفردات کتاب‌های درسی ادامه دارد.کار تالیف کتاب‌های درسی تعلیمات عمومی به زبان‌های سوم " پامیری، ازبکی، ترکمنی، بلوچی، و نورستانی" از صنف اول الی دوازدهم آغاز گردیده است که از این میان کار تالیف کتاب‌های صنف اول الی دوازدهم به زبان‌های ازبکی، پشه یی و گجری نهایی شده است.

کتاب‌های درسی باقی زبان‌ها تا صنف نهم تکمیل شده اما کار تالیف کتاب‌های رهنمای معلم به زبان‌های سوم الی صنف ششم تکمیل شده است.شاگردان معارف به سطح تمامی برنامه‌ها اعم از تعلیمات عمومی، تعلیمات اسلامی، تربیه معلم، سواد آموزی و تعلیمات تخنیکی ومسلکی نیز پیشرفت هایی داشته است.

درشش ماه گذشته بیش از ۷۰۰ هزار تن شاگرد که ۴۳ درصد آن را طبقه اناث تشکیل می دهد در صنوف اول مکاتب سردسیر جذب شده اند که با این حساب تعداد مجموعی شاگردان این برنامه به بیش از ۹.۳ میلون تن ازجمله ۳۹ درصد اناث افزایش یافته است.

به تعداد ۶۵ باب مکتب ابتداییه در مناطقی که نیاز به ایجاد مکتب داشتند با در نظرداشت طرزالعمل تاسیس مکاتب ایجاد شده است که با ایجاد این مکاتب تعداد مجموعی مکاتب در کشور به بیش از ۱۶۱۰۰ باب مکتب رسیده است.

در این مدت ۳۲ باب مکتب ابتداییه به متوسطه و ۴۷ باب مکتب متوسطه با درنظرداشت طرزالعمل ارتقای مکاتب و مطابق به نیازمندی‌ها به لیسه ارتقا نموده است.

به تعداد ۱۲۹۴ صنف آموزش محلی، به شمول الحاقیه‌های رسمی از طریق موسسات همکار در ۲۳ ولایت با درنظرداشت تفاهمنامه و پالیسی صنوف محلی و تسریعی جدیدا ایجاد شده است که با درنظرداشت آن تعداد مجموعی صنوف محلی به ۵۳۰۳ صنف رسیده که برای ۱۴۴۸۱۶ تن شاگرد که ۵۷ درصد آنان را طبقه اناث تشکیل میدهد زمینه دسترسی به تعلیم را فراهم کرده است. به تعداد ۳۵۳۴۲ طالب العلم که ازاین میان ۳۲ درصد را طبقه اناث تشکیل می دهد در مراکز تعلیمات اسلامی جدیدا جذب شده اند که بر اساس آن تعداد مجموعی شاگردان این برنامه به بیش از ۳۴۶ هزار ۱۱۶ تن طالب العلم از جمله ۲۳ درصد اناث ازیاد یافته است.

۳۶ باب مدرسه جدید در سراسر کشور ایجاد شده که با این حساب تعداد مجموعی مدارس به ۸۰۶ باب افزایش یافته است 5باب دارالحفاظ نیز ایجاد شده که تعداد مجموعی دارالحفاظ های کشور به ۱۹۹ باب رسیده است تعداد مجموعی مراکز تعلیمات اسلامی ما به ۱۱۰۷ مرکز می رسد که در مجموع برای ۱۲۲۰۸ تن طالب العلم امکانات اعاشوی فراهم گردیده است.

تعداد محصلین در مراکز تربیه معلم شامل دوره‌های داخل خدمت و قبل ازخدمت به‌۲۷۷۸۹ تن از جمله ۵۷ درصد اناث می رسد که در ۳۴۹ مرکز تربیه معلم مصروف تعلیم اند.

در شش ماه گذشته جمعا ۱۴۱۹۲ تن شاگرد در صنوف دهم و یازدهم مکاتب تعلیمات تخنیکی و مسلکی جذب شده اند که بر اساس آن تعداد مجموعی شاگردان تعلیمات تخنیکی و مسلکی ۶۹۱۸۰ تن شاگرد از جمله ۱۸ درصد اناث میرسد که در ۳۵۷ مرکز تعلیمات تخنیکی و مسلکی مصروف آموزش اند.

جمعا به تعداد ۳۴۶۵۶۴ تن سواد آموز اعم از ذکور و اناث در کورس‌های سواد آموزی جذب و تحت آموزش قرار گرفته اند و به تعداد ۱۶۶۹۷ باب کورس سواد آموزی در سراسر کشور ایجاد و زمینه سواد برای سواد آموزان فراهم گردیده است.به تعداد ۱۸۰۳۲ تن شاگرد حرفه ای در ۱۲۸۸ کورس حرفه ای در ۳۰ ولایت جذب شده اند.

درسال جاری خورشیدی کار پروسس ۸۰۰۰ بست اختصاص داده شده برای وزارت معارف تمکیل شده است انتظار میرود کار پروسس ۱۸۰۰۰ بست دیگر که به این وزارت وعده داده شده نیز تاپایان امسال تکمیل گردد.

کندهار او بادغیس ښوونځیو کې به د زده کوونکو د شمولیت کچه لوړه شي

د کندهار او بادغیس د پوهنې مسوولینو له دیني عالمانو او د ښوونځیو شوراګانو له غړو غوښتي، چې په ښوونځیو کې د ماشومانو په ځانګړي ډول د نجونو د شمولیت په برخه کې

خپلې هڅې ګړندۍ کړي .په همدې موخه د کندهار د دامان او بادغیس د قلعه نو ولسوالیو د ښوونځیو شوراګانو غړو ته د ظرفیت لوړونې درې ورځنی روزنیز ورکشاپ جوړ شو.

د ورکشاپ ګډونوال به په خپلو سیمو کې خلك وهڅوي، چې خپل د ښوونځي سن ماشومان په ځانګړي ډول نجونې د یوې ښې راتلونکې په موخه ښوونځیو ته واستوي .د کندهار د پوهنې رییس عبدالقادر پیوستون وایي، چې د نوي ښوونیز کال له پیل سره سم هڅه کوي ددې ولایت په ټولو برخو کې زده کوونکو ته اړین ښوونیز خدمتونه ورسوي او په ځانګړي ډول له ښوونځي لرې پاتې ماشومانو ته د زده کړو اسانتیاوې برابرې کړي .ښاغلي پیوستون وویل، چې د ورکشاپ له پای ته رسېدو وروسته به د ښوونځیو شوراګانو غړي له ولس وغواړي، چې خپل ۷ کلن اولادونه په ځانګړي ډول نجونې ښوونځیو ته واستوي .

نوموړي زیاته کړه، چې د ښوونځیو شوراګانو غړي به نه یوازې داچې ښوونځیو ته د ماشومانو په جذب کې له موږ سره همکاري وکړي بلکې د ښوونځیو د ساتلو او د یوه خوندي درسي چاپیریال د رامنځ ته کولو په موخه به د ښوونځیو مسوولینو ته اړینې سلا مشورې هم ورکړي

.د بادغیس د پوهنې رییس ډاکټر زکریا رحیمي هم د قلعه نو ولسوالی د ښوونځیو شوراګانو غړو ته د ورکشاپ په پیل کې وویل، چې په ښوونځیو کې د خپلو اولادونو د شمولیت په اړه جدي هلې ځلې وکړي، څو له دې لارې وکولای شو له هېواده د جهل او ناپوهۍ تغر ټول کړو .پوهنې وزارت تر زابل او فراه وروسته د کندهار د دامان ولسوالۍ د ښوونځیو شوراګانو ۲۲۰ غړو او د بادغیس د قلعه نو د ښوونځیو شوراګانو ۴۴ غړو ته د ظرفیت لوړونې درې ورځنی ورکشاپ جوړ کړی او په پام کې ده، چې د ټولو ولایتونو د یوې ولسوالۍ د ښوونځیو شوراګانو غړو ته ورته ورکشاپونه جوړ شي .

وزارت په دې باور دی، چې د ښوونځیو شوراګانو غړو ته د ظرفیت لوړونې د روزنیزو پروګرامونو له جوړېدو سره به د ښوونځي سن ګڼ شمېر ماشومانو ته د لیك لوست اسانتیاوې برابرې شي.

د زړه زخم

د زړه زخم مې ناسور سوی جګر دی
چې جانان ورته را تلو وران دا ګدر دی
په کورونو مو اور بل دهشت ګري کړي
هر افغان مو شو ستي او جوړ محشر دی
په مريو مو چاړې په وينو سرې شوې
قصاب وايي امر کړی پيغمبر دی
زه يې پوه په اشاره او په زړګي يم
دوی مې نه آوري سورې کوڼ لر او بر دی
له خپل ژونده شومه تنګ چې تا مړ وينم
هسې خوشي مې د ژوند پيټی په سر دی
هر ابليس د فرشتو سپين لباس واغيست
جاهل وايي چې وارث د پيغمبر دی
زمونږ د وينو دلالان څومره ډير شوي
زمونږ د مرګ فتوا د دويه په ممبر دی
په مسجد کې چې په وينو کې لمبيږي
دا د هغه دو زخمی ملا نظر دی
هر يو چا اوس د جهاد فتوا کړه خپله
په دوو ګټو يې پټ کړی دا لوی لمر دی
اکبري په زړه زخمي بسمل يم
زما و جود ټوټې ټوټې ټبر دی

راليږونکي: حميد

صدای من

صدای من به گلو از غمت شکسته بیا
درهٔ اُمید من از چهارسوی بسته بیا
به کوچه که تو رفتی هنوز میگُذرام
به نقش هر قدمت گَرد رأه نشسته بیا
دلم به آمدنت لحظه را حساب کند
ز اشک گُل بتو چیداست دسته دسته بیا
تو نیستی که ببینی چی گونه بیتابم
ملول گشتهٔ ام از عمر سر شکسته بیا
چی سال ها که گذشت و نیامدی ای دوست
چی وقت میرسد؟آن موقع خُجسته بیا
بدون تو همه عالم بود بسان قفس
شدم ززندگی و رنج دهر خسته بیا
در آن چمن که تو بودی کنون همه خار است
دیکر به شاخه گُل ارغوان نرسته بیا
جهان بود همه تاریک پیش چشم حبیب
که تار و پود وجودم ز هم گُسسته بیا

ارسالی: جمشید

خدایه

نه درنه تاج نه سلطنت او نه جهان غواړمه
زه مې خاورين او غنمرنګ غوندې جانان غواړمه
خدايه په دومره کائيناتو کې مې برخه وکړه
د خپل وجود په اندازه درنه آسمان غواړمه
که په جنت کې چرته ځائ نه وي ګيله نه کوم
خو لږ په امن درنه ګران افغانستان غواړمه
زه د ايران او پاکستان د دين نه ستړې ستړې
زه پخپل کلي کې منبر غواړم آزان غواړمه
ما له ئې څه ګټه ده بم راته په کور پريوته
دا يو قاتل په بل قاتل باندې ګزار کړی دی
هغه چې مړ دی هغه هم راته بچې وژلي
هغه زما ښارکې څو ځله انتحار کړی دی

ارسالی: ولوله

جاپان ریکارد سریعترین قطار جهان را جابه‌جا می‌کند

جاپان در سال ۱۹۶۴ از نخستین قطار سریع‌السیر خود در "شینکانسن" به نمایش گذاشت تابستان آن سال بازی‌های المپیک در توکیو برگزار شد و دلیل افتتاح قطار سریع‌السیر در آن برهه زمانی، نمایش دادن فناوری مدرن جاپان به جهان همزمان با برگزاری یکی از مهمترین و محبوب‌ترین رقابت‌های ورزشی بود .

جاپان بار دیگر در سال ۲۰۲۰ میزبان رقابت‌های المپیک تابستانی است و انتظار می‌رود جدیدترین مدل از قطارهای مگلِو را در همین سال به بهره برداری برساند. قطارهای مَگلِو یا ماگلو از قطارها هستند که بطور شناور در هوا در فاصله کمی از ریل قرار دارند و بدون دریافت مقاومت زیادی از محیط می‌توانند با سرعت بسیار زیاد به پیش بروند. این قطارها برای حرکت خود از نیروی الکترومقناطیسی بهره می‌گیرند و به سرعت‌هایی قابل مقایسه با سرعت توربوپروپ و هواپیمای جت دست بیابند.

با بهره‌برداری از این قطار جدید، جاپان ریکارد قبلی سریع‌ترین قطار جهان را که به همین کشور تعلق داشت، بهبود می‌بخشد. در آزمایش مدل جدید قطار مگلِو که سال گذشته نزدیک به کوه فوجی انجام شد ریکارد استثنایی ۶۰۳ کیلومتر در ساعت به ثبت رسید. این درحالیست که ریکارد فعلی سریع‌ترین قطار جهان (که متعلق به جاپان است) از ۵۹۰ کیلومتر در ساعت فراتر نمی‌رود.

با افتتاح این قطار فاصله توکیو تا شهر ناگویا در جنوبی‌ترین قسمت جاپان فقط در ۴۰ دقیقه طی می‌شود. سرعت قطار جدید مگلِو بیشتر از هواپیما خواهد بود به همین دلیل مقامات دولتی جاپان برنامه احداث خط ریلی ویژه این قطار را از توکیو به اوساکا نیز در دست بررسی دارند.قطار مذکور ۱۶ واگون با ظرفیت جابه‌جایی هزار مسافر میباشد .

ارسالی: عثمان

بزرگترین کشتی مسافر بری

کشتی مسافربری «Oasis of the Seas» در کنار دو کشتی مشابه دیگر به نام های «Allure of the Seas» و «Harmony of the Seas»بزرگ ترین کشتی های مسافربری امروز جهان هستند که توسط کمپنی «Royal Carribean» به ترتیب در سال های ۲۰۰۹، ۲۰۱۰ و ۲۰۱۵ ساخته شدند.

هر یک از این کشتی های مسافربری غول پیکر ۳۶۰ متر طول داشته و می توانند حداکثر ۶.۲۹۶ مسافر را علاوه بر ۲.۳۹۴ خدمه در خود جای دهند. کشتی های فوق سریع ترین کشتی ها در سایز خود بوده و با سرعت حدود ۴۲ کیلومتر در دریا حرکت می کنند و وزن هر یک از آن ها حدود ۲۲۵.۲۸۲ تن می باشد.

در درون این کشتی ها مکان های تفریحی و ورزشی کافی برای سرگرم نگه داشتن مسافران ساخته شده است که از آن ها می توان به شبیه سازهای موج سواری، سالن اسکیت و دیوارهای صخره نوردی به ارتفاع ۱۳ متر، عوض های شنا، یک زمین بسکتبال با اندازه واقعی و یک پارک آبی اشاره کرد. هزینه ساخت نمونه اول این کشتی های مسافربری بیش از ۹۰۰ میلیون دلار برآورد شده است که آن را به گران قیمت ترین کشتی تجاری تاریخ بشر تبدیل می کند.

ارسالی: نورحمد

معده‌ای سالم با خواص مرچ سیاه

مطالعات متعدد همچنین نشان داده است که مصرف مرچ سیاه اثرات موثری بر درمان آسیب‌های ناشی از زخم معده دارد و می‌تواند مشکلات موجود درمخاط داخلی معده را برطرف کند. علاوه بر مرچ سیاه سایر اعضای خانواده مرچ از جمله مرچ دلمه‌ای، نیز دارای اثرات درمانی مشابه برای سلامتی بدن هستند و کارشناسان توصیه می‌کنند این ادویه را به رژیم غذایی خود اضافه کنند .

ارسالی: ابراهیم

خواص درمانی خاکشیر

شربت خاکشیر یکی از خوراکی های است که از گذشته تا اکنون به طب سنتی به عنوان یک نوشیدنی با طبع سرد مطرح بوده ومیتواند در فصل گرما به پیشکیری گرما زده گی کمک کند . خاکشیر گیاهی است که به صورت دانه های خورد در باغ ها و صحرا ها میروید و از نظر تنوع دو نوع دارد یکی تلخ با دانه های خورد و رنگ مایل به سرخی دارد و گونه دیگرش شرین است و دانه های آن بزرگتر بوده و رنگش سرخ تیره میباشد . و مصرف آن برای رفع تشنگی ، برای در مان سنگ کلیه ،بد بوی دهن ، کمک به کنترول فشار خون و استفاده آن برای از بین بردن لکه ها و بخار های پوست صورت بهترین روش است .

ارسالی: فرملی

سراغ

ازبس به سراغ تو رفتم به خیال خویش
با دست خود افزودم بر رنج و ملال خویش
تا چند زمن دوری ،ای آنکه تو چون حوری
یک بار مرا بنمای دعوت به وصال خویش
گفتم که ترا خواهم مغرور شدی افسوس
ای کاش نمی گفتم از حالت و حال خویش
عمریست که می پرسم کی بوسه دهی از لب
موفق نشدم هرگز بر حل سوال خویش
تا از تو وفا خواهم ، تو راه جفا گیری
من را بفروختی یار با حُسن و جمال خویش
دل عاشق و شیدایت، هستم هواخواه یت
در شهر تو پیدا کن یک تن به مثال خویش
تو شوخ پری زادم ،من صید و تو صیادم
از تو چی توان بکشود دیگر پر و بال خویش
افتاده حبیب تو در بستر بیماری
یک نیم نگاه بنما با چشم غزال خویش

ارسالی: نجیم

آبفشان فلای نوادا، ایالات متحده

منظره این آبفشان طوری به نظر می رسد که گویی از یک سیاره دیگر یا یک فیلم علمی تخیلی به زمین آورده شده است. آبفشان فلای یکی از پدیده های نادر است که در یک زمین شخصی واقع شده است .در سال ۱۹۱۶ مالکین زمین در جستجوی آب برای حاصلخیز کردن این زمین بیابانی بودند. آنها آب را یافتند و آن چشمه تا دهه ها جوشان بود. با این وجود مته ای که داخل ستون حفاری بود به ذخیره ای از آب برخورد که منجر به تشکیل چنین آبفشانی شد.

Weekly Marif Newspaper

Established 2002, Issue No 238, Month – September 2018

Ministry of Education Cultural and Social Issue

سرپرست وزارت معارف ازمکتب قاری عبدالله...

بقیه صفحه اول

سرپرست وزارت معارف محترم دوکتور میرویس بلخی ازمکتب قاری عبدالله شهر کابل دیدن نمودند

دراین دیدار که رییس معارف شهر کابل محترم ضمیرگوارا نیزایشان راهمراهی میکرد از جریان تدریس مکتب قاری عبدالله دیدن نموده شاگردان را مورد شفقت قرار داده متوجه وظایف خطیر شان در قبال وطن ومردم ساخته گفتند: وظیفه شما در شرایط کنونی تنها آموختن علم است که ازین طریق میتوانید به کشور و مردم خود مصدر خدمت شوید آقای بلخی استادان را نیز هدایت داد که در وظایف شان نسبت به هر روز دیگر جدی باشند و در قسمت تعلیم و تربیه اولاد وطن لحظه هم غفلت نه ورزیده ازمیتود های شناخته شده جهان در قسمت تدریس شان استفاده نمایند.

آقای بلخی مشکلات استادان را هم شنیده و درقسمت حل آن وعده هر گونه همکاری دادند آقای بلخی از صنوف مکتب متذکره نیز دیدن نمودند و به رییس معارف شهر هدایت

دادند که هر چه عاجل قسمت های آسیب پذیر مکتب را از طریق یک پروسه شفاف به قرار داد بسپارند آقای بلخی در جمع استادان به مشکلات و چالش های که فرا راه معارف است اشاره نموده گفتند: نصاب کنونی معارف مشکلات خاص خود را دارد و جداً باید باز نگری گردد آقای بلخی درحالی از مکتب قاری عبدالله دیدن نمود که قبلاً هم از مکاتب آزاد خان، صدیق الله رشتین، محمد آصف مایل شهرکابل، مکاتب ولایت بلخ، دایکندی، معینیت تعلیمات اسلامی، ریاست تالیف و ترجمه، مرکز ساینس و شورا علمی نیز دیدن نموده بودند.

قابل یاد آوریست که چنین دیدار ها جهت بهبود نظام معارف به خصوص وضعیت نا بسامان مکاتب کشور بسیار مهم و ارزنده تلقی میگردد.

د پوهنې سرپرست وزیر د مراجعینو د ستونزو...

د لومړي مخ پاتې

د پوهنې وزارت سرپرست ډاکټر محمد میرویس بلخي ټینګار کوي، چې د خلکو ستونزې او مشکلات به په خپله له نږدې اوري او هغو ته به رسېدنه کوي .

ښاغلي بلخي، چې د شکایتونو د اورېدو په غونډه کې خبرې کولې وویل، د پوهنې په برخه کې د خلکو شمېره هم فعاله او مراجعینو ته به یې معرفي کړي.

ښاغلي بلخي ټینګار وکړ، چې د شکایتونو صندوق ته د رسېدلو شکایتونو د رسېدنې پروسه هم په خپله له نږدې څارې او مسوولو چارواکو ته یې د حل په اړه لازمې سپارښتنې کوي .

ستونزې او شکایتونه ناواورېدلي نه پاتې کېږي او هڅه کوم د شکایتونو د اورېدو په غونډو کې شخصاً حضور ولرم.

د پوهنې د سرپرست وزیر په وینا، چې د شکایتونو د اورېدو غونډې او د خلکو ستونزو ته رسیدګي تبلیغاتي بڼه نلري او ډېر ژر به د شکایتونو د اورېدو د یادولو وړ ده، چې د نورو ورځو ترخنګ به هره دوشنبه د پوهنې وزارت لوړ پوړي چارواکي د خلکو ستونزو او شکایتونو ته مخامخ ځواب ورکړي. دغه غونډې د پوهنې په سکتور کې د اصلاحاتو او شفافیت رامنځ ته کېدو په تړاو خلکو ته د اطمینان ورکولو په موخه جوړېږي.

شهادت دو کارمند معارف بدخشان در پی حمله افراد مسلح ناشناس

در پی حمله افراد مسلح ناشناس بالای کارمندان آمریت معارف ولسوالی واخان بدخشان حین انتقال معاش کارمندان معارف آن ولسوالی، دو تن از کارمندان این اداره همراه با دو سرباز پولیس ملی و یک راننده جان باختند .

در پی این رویداد میران شاه معتمد آمریت معارف ولسوالی واخان بدخشان و جاوید عضو نظارت این آمریت همراه با دوسرباز پولیس ویک راننده جان باختند و مبلغ یادشده از سوی افراد مسلح ناشناس به سرقت برده شد .

رهبری وزارت معارف در هم آهنگی با نیروهای امنیتی این رویداد را دنبال دارد تا عاملان آن هرچه زودتر شناسایی و به پنجه قانون سپرده خواهند شد.

زابل او فراه کې خلک هڅول کېږي چې خپل

د لومړي مخ پاتې

د زابل او فراه ولایتونو دیني عالمان او قومي مشران به خلك وهڅوي چې خپل ماشومان په ځانګړي ډول نجونې په ښوونځیو کې شاملې کړي.

د پوهنې وزارت د ټولنیز خوځښت او شوراګانو ریاست او د یادو ولایتونو د پوهنې مسوولینو له دیني عالمانو او قومي مشرانو غوښتي، چې په ښوونځیو کې د ماشومانو په ځانګړي ډول د نجونو د شمولیت په برخه کې ورسره مرسته او همکاري وکړي . په همدې تړاو د زابل د شهري صفا او د فراه د پشت رود ولسوالیو د ښوونځیو د ټولنیز خوځښت او شوراګانو غړو ته د ظرفیت لوړونې درې ورځني ورکشاپونه جوړ شول .

د پوهنې وزارت د ټولنیز خوځښت او شوراګانو ریاست سرپرست رحیم الله لودین وایي، چې په ښوونځیو کې د ماشومانو د شمولیت په تړاو یې نوې طرحه جوړه کړې، چې له مخې به یې د هر ولایت د یوې ولسوالۍ د ټولنیز خوځښت او شوراګانو ریاست غړو ته درې ورځني روزنیز ورکشاپونه ورکړل شي .

نوموړي زیاته کړه، چې په دې ورکشاپونو کې د یادو شوراګانو غړو ته ښوول کیږي، چې څنګه خلك په ښوونځیو کې د خپلو ماشومانو په ځانګړي ډول د نجونو شمولیت ته قانع کړي او د علم او پوهې په ارزښت یې وپوهوي .

ښاغلي لودین له دیني عالمانو او قومي مشرانو یو ځل بیا وغوښتل، چې په دې برخه کې ورسره لازمه همکاري وکړي او خلك وهڅوي، چې د یوې ښې راتلونکې لپاره خپل ماشومان ښوونځیو ته واستوي .

عصر حاضر را میتوان عصر اختراعات و تکنالوژی نامید

ورکشاپ ۲۵ روزه ارتقا ظرفیت کارمندان ریاست تکنالوژی معلوماتی پایان یافت. محترم دوکتور محمد میرویس بلخی سرپرست وزارت معارف ضمن سپاس و قدردانی از کار وفعالیت ریاست تکنالوژی معلوماتی در جهت تسریع امورات در وزارت معارف برتاثیرات وتحولات مثبت تکنالوژی بر زندگی بشری معلومات همه جانبه داده افزودند: جهان به سرعت در حرکت است هر روز جنبه های جدید ازتکنالوژی پدید می آید عصر حاضر را میتوان عصر اختراعات تکنالوژی نامید آقای بلخی اضافه کردند: جهان امروزی از هر امکان و ظرفیت دست داشته خود استفاده می کند تا امورات شان به وجه احسن مدیریت شود آقای بلخی تاکید کرد هر آنچه شما آموخته اید به آنهایی که فرصت این را بدست نیاورده اند که درین ورکشاپ اشتراک کنند تا از آموخته های تان در پیشرفت و بهبود نظام معارف استفاده شده، روند اداری ادارات ما تسریع یافته به گونه درست ودقیق مدیریت شود قابل تذکر است که درین ورکشاپ ۵۵ تن ار کارمندان رسمی ریاست تکنالوژی معلوماتی اشتراک داشتند که در ختم برنامه تصدیق نامه های از طرف آقای بلخی به ایشان توزیع گردید.

مسوول مدیر: محمد نسیم "عیاذ"

کتنپلاوي: محمد کبیر حقمل - معراج زماني - استاد ګل رحمان رحمان
عبدالصبور غفراني - محمد اکرم وفادار

خبریال: - محمد اشرف رسولي

کمپوز و ډیزاین: بریالی رحمانزی

شمیر: ۵۰۰۰

دیجیتل: (۰۷۲۹۸۱۹۰۳۳)

ایمیل: marif.newspaper.moe@gmail.com

پته: دکابل ښار، محمد جان خان واټ، د پوهنې وزارت د د اړیکو او عامه پوهاوي ریاست، د پوهنې اوونیزې مدیریت